

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 120—
pol leta . . . 60—
četrt leta . . . 30—
za mesec . . . 10—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 140—
pol leta . . . 70—
četrt leta . . . 35—
za mesec . . . 21—

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/L.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 60 vin.

Vprašanjem glede inseratov l. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

JUGOSLAVIJA

Plačano do

Ljubljana knjižnica

Ljubljana.

Na pismene naročbe brez
pošiljave denarja se ne
moremo ozirati.

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici.

Oglasi se zaračunajo po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prostor za enkrat 1 K,
za večkrat popust.

Trumbić o jadranskem vprašanju.

LDU Trst, 18. »Piccolo« poroča iz Rima z dne 17. tm.: Londonski dopisnik lista »Giornale d' Italia« brzojavlja, da se bo nemara izjavilo upanje, da se v kratkem udeleži Nittijev kompromis. Potrditev tega vtisa je dopisnik dobil v dolgem razgovoru z dr. Trumbićem, ki se nikakor ni hotel izraziti o nadaljnjem postopanju Jugoslavije in je ponovno naglašal, da odločno odklanja vsak drugi kompromis, ki ne vsebuje Wilsonove črte. To izjavo je dr. Trumbić podal s preverjenjem, ki ne ostane brez vtisa. Naglašal je, da je šla Jugoslavija preko skrajne meje popustljivosti in da je bila vodilna misel njene politike za vsako ceno z Italijo doseči sporazum, ki se opira na zemljepisne, gospodarske in politične razloge. Zagotavlja, da je pozabil vse, da doseže sporazum med

obema državama. Vsled teh odločnih izjav dopisnik ne veruje, da bi Jugoslavlani poslej pokazali večjo popustljivost; zakaj njihove intrinzično stalne podpirajo Wilsonove izjave, katere pa, kakor zatrjujejo, nikakor niso povzročili. Dr. Trumbić je tudi povdarjal, da ministrska kriza v Jugoslaviji brez dvoma zavlačuje možnost odločitve s strani naših (italijanskih) nasprotnikov. Po njegovem mnenju bo sestavljena koncentracijska vlada, ki bo natančno nadaljevala politiko svoje prednice. Ta kriza zavlačuje možnost, da Jugoslavlani podajo končnovečeren odgovor na zadnjo kategorično naznanilo Lloyd Georgea, vsled česar ni preveč verjetno, da se Nitti povrne v Rim, ker je vprašanje že povsod rešil.

Angleško-francoski odgovor Wilsonu.

Beograd, 18. febr. (Izvirno poročilo.) Med Millerandom in Lloyd Georgeom so se vršila včeraj in danes ponovna posvetovanja o odgovoru, ki naj ga odpošlje Wilsonu na njegov protest v jadransko vprašanje. Rezultati dogovorov niso točno znani. Dočim pravilo ene vesti, da sta Lloyd George in Millerand pristala na italijanski predlog, da vztraja antanta pri svojih prvotnih sklepih in da je v tem smislu že odposlan odgovor v Washington, — se zatrjuje od drugih strani, da ni prišlo do sporazuma.

Na Nittijeve zahteve je pristal samo Lloyd George, dočim je Millerand izjavil, da z ozirom na gospodarsko situacijo Francije ne more brskirati Amerike. Zato si je izgovoril čas, da se posvetuje s francosko vlado in se odgovor Wilsonu še ni odposlal. Bodi pa, tako ali tako, dejstvo, da se je naš položaj vsled Wilsonove intervencije znatno zboljšal. Rešitev jadranskega vprašanja se je sicer vnovič zavlekla, ali v sedanjem položaju je to samo nam v prilog.

Brezuspešna pogajanja za sestavo vlade

Beograd, 18. (Izvirno poročilo.) Tudi včerajšnji večer in današnji dan nista razjasnila političnega položaja. V parlamentarnih krogih vlada popolna neorientiranost in zmedenost. Ne ve se pravzaprav niti kdo vodi pogajanja za sestavo vlade. Vesnič je sicer vrnil regentu mandat, nadaljeval pa je danes razgovore z različnimi politiki. Protič se pozaja z voditelji opozicijskih strank za slučaj, da pride do sestave

ve samo opozicijske vlade. Pa tudi ta pogajanja mu ne gredo izpod rok. Podoba je, da je prišlo v opozicijskem bloku do resnega spora zlasti med radikali in Narodnim klubom. Ta zahteva zase politično važne resorte, dočim ga hočejo radikali odpraviti z manj važnimi mesti. V Narodnem klubu je zato pod vodstvom dr. Šurmina močna skupina, ki nasprotuje nadaljni kooperaciji z radikali.

PODRŽAVLJENJE ZAGREBSKEGA GLEDALIŠČA.

Zagreb, 18. (Izvirno poročilo.) Uradne »Narodne Novine« prinašajo naredbo o podržavljenju zagrebskega gledališča. Pri tej priliki je prišlo do važnih osebnih sprememb. Za

voditelja gledališča je imenovan kot gledališki poverjenik dr. Milorad Stražnički. G. O. Ozarovski je imenovan za umetniškega ravnatelja drame. Josip Bach za ravnatelja opere. Josip Ivakić za dramaturga in dr. Gavella za ravnatelja dramske šole.

Ko je razpadala Avstrija.

(Dalej.)

Zbrali so se takoj Anžon, Grog, Bregar in Romanovič, da se posvetujejo, kaj napraviti in na kako stališče naj se postavi Romanovič, ako ga pokliče njegov poveljnik na odgovor. V tej stvari se seveda ni moglo ničesar več napraviti in jasno je bilo vsem, da je konec njihovega delovanja, ako jih je policija zasledila in da morajo v tem slučaju pričakovati nahujske. Jasno jim je bilo, da bo Romanovič citiran na odgovor od svojega vojaškega poveljnika v momentu, ko se vgotovi, da dotični akt ni bil ekspediran na najvišje vojne poveljstvo, ampak da je običal pri Romanoviču.

Preventivna sredstva, ki so se mogla v tej zadevi izvršiti, so bila samo ta, da so naši zarotniki vse druge listine, ki so jih imeli doma, in ki so pričale o njih veleizdajniškem delovanju proti Avstriji, takoj spravili na varno, za slučaj da bi prišlo do hišne preiskave pri njih, kajti pričakovati so morali, da jim bo policija v najkrajšem času za petami in da jim preišče njihovo stanovanje do zadnjega kotička.

Sledile so težke ure in vsako minuto je bilo pričakovati, da se prijavijo zlasti pri Romanoviču, policija. Računali so, da bodo najmanj teden

dni viseli med življenjem in smrtjo, vendar so bili prepričani, da bodo trajale najtežje ure negotovosti samo par dni, ker bi policija, ako je dobila dotični akt v roke, takoj danes ali jutri izvršila potrebno opazovanje in potem postavila zarotnike pod ključ.

S kakimi občutki se je podal Romanovič dotičnega in prihodnjega dne v urad, more samo oni razumeti, ki je sam na lastni koži skušal take neprimernosti. Vsakokrat, ko so se vrata odprla, in ko je vstopil v Romanovičovo sobo kak višji oficir, je že mislil Romanovič, da je sedaj konec vsega, da je prišel dotični oficir v svrhu, da ga odpelje pred krvave sodnike. Dvajsetkrat, tridesetkrat so se ponavljale dnevno take duševne muke.

Prvi dan je srečno potekel; drugi dan se tudi ničesar ni zgodilo, a nevarnost je bila še vedno ista. Ko se tudi tretji dan ni oglašila policija, niti pri Romanoviču niti pri kakem drugem našem zarotniku, so naši prijatelji sklepali, da je največja opasnost že prešla, pač pa, da čaka še vedno odgovornost Romanoviča pred vojaško oblastjo v trenutku, ko se ugotovi, da je dotični akt običal pri njemu.

Osmi dan po tem dogodku oglašil se je pri Romanoviču oficir, ki mu je naročil, naj gre nemudoma k svojemu šefu polkovniku. Romanovič je bil prepričan, da ga tira polkovnik na odgovornost radi izgubljenega

Od Protiča čez X, Y itd. nazaj do Protiča ali, kar je isto, Pašića. Kdo bi danes to razumel? Na čelo vlade naj nam stopi mož iz stranke, ki je bila ves čas vojne in mirovnih pogajanj nezmožna, da pojmi naše jadransko vprašanje? Og. Pašić, Protič, Vesnić & Comp. naj v tem najkritičnejšem času dobe sami v roko državno krmilo! Mar ni še dovolj malomarnosti, da rabimo blag izraz, ki jih je zagrešila ta sarafska klika? G. Ninčić, ki je zamislil nesrečno valutno testo, naj začne zopet s kakim novim eksperimentom rezati v naše meso?

Človek se zgrozil ob sami misli. In s kakšno slepoto je udaril boj tiste naše ljudi, ki se na vse to nič ne ozirajo v sami strankarski strasti in pohlepnosti, da sedijo na fotele?

G. Pašić, ki bi pravzaprav ne smel niti sedeti v mirovni delegaciji SHS, ker prizna samo en S (srbski), ne more in ne sme prevzeti državnega vodstva. Dvomimo tudi, da bi se posrečilo sestava koncentracijskega kabineta g. Vesniću, istemu zastopniku v Parizu, ki je ob avstrijskem polomu prepuštil tedaj že našo mornarico svoji usodi, t. i. — Italijanom.

Saj v teh težkih časih bi bilo čisto prav, če bi si med seboj razdelile odgovornost za politične ukrepe vse skupine v državi. Toda ni popolnoma vse eno, na kakšen način se ta odgovornost deli —

Najtežji naš problem, jadransko vprašanje, se nikakor ne more reševati v času, ko bi sedel na predsedniškem stolu beogradskega kabineta Pašićev. Najmanj se sme to dogoditi sedaj, ko se nahaja to vprašanje v odločilni fazi v Londonu.

Tista naša stranka, ki bi se spozabila tako daleč ter v strankarsko korist zanemarila Adrijano, ali na se pokazalo ta hip v tem oziru mlačno, bi v narodu doigrala. Uspeh v Beogradu ji bi v tem slučaju prejel slej zavil vrat pri nas.

Če so razmere postale nevzdržne, ker v resnici so, naj se oglasi in izreče sodbo ljudstvo!

Odkar so zanele boje poljanje, je govoril narod že povsod okrog nas. Anglija, Francija in Italija med zmagovalci, kakor tudi Nemčija Avstrija in Bolgarija med premaganci so izvedle volitve. Edino mi, v sredi med obema, iščemo Arhimedove tičke. Čemu? Naša pot ne bo drugačna, po njej bomo morali iti; nastopimo to takoj!

Vladna kriza.

Edino volitve v jugoslovanski parlament nas bodo izvele iz močvirja.

Tega jugoslovanskega parlamenta danes še nimamo. V Beogradu sedi ta čas zbor ljudi, ki ne vedo ne kam ne kako. V stari Srbiji so bili izvoljeni predvsem radikali s korupcijo in ustrahovanjem, na Hrvatskem in v Bosni-Hercegovini tudi vemo kako so se vršile volitve, pri nas se je zbralo za Beograd nekaj, kar še močno diši po k. k. Reichsratu itd. Saj ob takih razmerah ni čudno, da nikamor ne pridemo.

Narod naj govori! Razpišejo naj se nemudoma volitve, da tudi mi začnemo z delom, ki bo res očistilo in vstrajajoče. In to delo morejo vršiti le ljudje z zaupanjem ljudstva.

Radikalci.

III.

Tudi po umoru kralja Aleksandra in po prihodu dinastije Karagorjevičev se prilike v Srbiji niso mogle urediti. Parlamentarna situacija je bila tem težja, ker je prišlo do otvorenega razkola v radikalni stranki. Omenili smo, da je ta razkol že pod kraljem Aleksandrom bil viden, sedaj je pa nastal tudi formalen. Pašić, Protič in njuni pristaši, starejši strankini člani, ki so že zdavnaj pozabili, da je pred dvajsetimi leti bila stranka ustanovljena kot evropska napredna demokratična stranka s socialističnimi idejami in so stremeli vedno samo za tem, da obdrže moč v rokah, so s tem vzdrževali in širili strankarsko korupcijo, kakor so jo bili vajeni izza Milanovih in Aleksandrovih časov. Mladi radikali, ki so se po razkolu imenovali mlade radikale, samostalne radikale ali samostalce, so pa poskušali ostreiti se terega načina vladanja in so vsled tega stopili v ostro opozicijo proti staroradikalcem Pašićevim in Protičevim. Na prvih volitvah sta obe stranki prišli enakomerno v parlament in obrazovala se je vlada staroradikalcev in samostalcev. Vendar se ta koalicija ni mogla vzdržati.

V tej dobi prične srbsko-avstrijski spor in izbruhne carinska vojna, v kateri je Avstrija premagana. V tej borbi sodelujejo vse srbske stranke, in če »Slovenec« v svojem že citiranem članku trdi, da so staroradikalci izvajali protiaustrijsko borbo sami, zopet falsificira zgodovino.

Notranjepolitični spori so stopili v ozadje. Kabineti so se sicer še vedno menjali, prihajali so zapored na vlado staroradikalci, samostalci, strankarske koalicije z liberalci in z naprednjaki in za spremembo nevturalna vlada z generalom. Glavna vsebina političnega življenja v Srbiji je pa vsled avstrijskega pritiska postala borba proti Avstriji in Rusi so vse Srbe brez razlike strank v tej borbi podpirali. Prišlo je do spora z Avstrijo februarja 1908, ko je Avstrija hotela graditi železnico skozi Sandžak na Solun in ko se je v Srbiji začelo misliti na zgradbo železnice od Donave na Jadran. Svaha dela vseh srbskih strank je bila gospodarska in politična emancipacija od Avstrije. Razne srbske vlade zato živo delujejo na urejevanju financ in nacionalno delo postaja intenzivnejše.

V notranji politiki pa se je pojavilo drugo vprašanje, ki se ni definitivno rešeno. Deloma radi osebne sigurnosti, deloma radi vpliva na javne posle, so zarotniški oficirji obrazovali posebno skupino. Vmešavali so se v državne posle in dobili vpliv v armadi. V njej je zato nastala druga, zarotnikom nasprotna skupina. Na zahtevo Anglije so nekatere višje častniki, ki so igrali glavno vlogo pri odstranjenju Aleksandra bili umirovljeni, vodja protizarotniškega pokreta Milan Novaković je pa bil nasilno ubit 16. septembra 1907 v zaporu beogradske policije. Zarotniško vprašanje s tem še ni bilo definitivno rešeno, čeprav je njihovo vmešavanje v državne posle pred vojno prenehalo.

Jugoslovanski nacionalistični pokret se je prenesel v Makedonijo, Črnogoro, Bosno, Vojvodino, Hrvatsko in Slovenijo. Rastel je ob bosanski aneksiji in pozneje. Za časa bosanske krize se je pokazalo, da je narodna misel v Srbiji jačja, kakor bi se bilo dalo pričakovati po vseh homatijah. Ves narod se je udeleževal moralnega in nacionalnega prepoda in ni frivojno je govoriti, kakor da imajo radikali pri tem večje ali manjše zasluge od pristašev drugih strank. Srbska skupščina je 21. decembra 1908 poslušala govor ministra inostranjih del Milovanoviča in govore vseh strankarskih voditeljev ter na to pomirljivo resolucijo glede Bosne. Toda Avstrija je pričela spravljati na srbsko mejo velike mase vojske in v Srbiji se je 11. februarja 1909 vsled velike nevarnosti, v kateri se je nahajala zemlja, pod

ekspeditno knjigo, iz katere je bilo iz previdnosti razvidno uradno potrdilo, koje si je pravočasno priskrbel in ki je povedalo, da je akt že zdavnaj ekspediran na pristojno mesto. Romanovič je pozneje res fungiral pri dotični zaupni generalisti seji kot zapisnikar in iz njega prinesel obilo izredno važnega vojaškega materiala.

XI. Posvet avstrijske in nemške generalitete.

Kozel za vrtnarja — zarotnik za zapisnikarja.

Romanovič je bil torej za svoje »delovanje« v pisarni od svojega šefa pohvaljen. Zato je začel vključ vplani nezdgoditi iz nova prinašati material za naše zarotnike. Nevarnost sicer še ni bila odstranljena, ker je bilo še vedno mogoče, da se nenadoma najde spis v nepoklicanih rokah in se radi tega uvede preiskava.

Razmere so bile takrat na Dunaju take, da so se delali v vojnem ministru načrti z ozirom na predprave za veliko ofenzivo, ki so jo imeli pričeti Nemci proti Antanti, in ki se je v istini pričela še le 20. marca 1918.

Že koncem meseca novembra 1917, ko je bila italijanska armada potisnjena na Piavo nazaj in ko je bila pozicija centralnih sil proti Antanti navidez najboljša, so se pričeli pripravljati in izdelovati načrti za veliko ofenzivo proti Antanti na zapadni

fronti. Med Dunajem in Berlinom so potovali skoro vsak dan posebni kurirji, ki so prenašali načrte in novice. Avstrijska armada je koncentrirala vojskovo, ki je bilo namenjeno za vedundsko fronto.

Pričakovati je bilo, da bo posvetovanje med avstrijsko in nemško generaliteto posvečeno v prvi vrsti nameravanemu napadu na Francijo, Romanovič, ki je bil doleden od svojega polkovnika, da fungira kot zaupni zapisnikar pri posvetovanjih, je imel nalogo, da si zabeleži vse potrebne važne vojaške podatke. Vse je bilo pripravljeno za slučaj, da prinese Romanovič važne vesti iz te konferenče, da se takoj pošlje to izredno poročilo preko Švice Antanti.

Konferenca, ki se je vršila pod predsedstvom nadvojvode Friderika, pa žal ni bila posvečena nameravani ofenzivi na zapadni fronti, ampak drugim vojaškim vprašanjem. Ali tudi ta so bila iako važna. Na tej konferenci se je razpravljalo vprašanje, na kakšen način bi se dosegla letna artiljerijska oprema v Avstriji in Nemčiji. Nemški generali so zahtevali, da se uvede v avstrijski in nemški armadi neki topovi, ki jih do takrat Avstrija še ni imela. Ti topovi so imeli biti vsi v Avstriji in Nemčiji enotno armirani. Seveda so Nemci zahtevali vodstvo pri izdelovanju artiljerijskega materiala v Avstriji. Zahtevali so tudi, da Avstrija nekatero tipe topov, ki se v vojni niso obnesli izloči. (Dalej prih.)

predsedništvom Stojana Novakovića obrazovala koncentracijska vlada vseh strank, v kateri so bili vsi strankini prvaki: Stojan Novaković, Nikola Pašić, Ljubomir Stojanović in Stojan Ribarac.

Kmalu na to je bila izrečena anekdota Bosne, Nemčija je javila Rusiji, da pride do vojne, če se Srbija ne odreče svojih zahtev, in srbska vlada je 17. marca 1909 morala dati deklaracijo, v kateri je izjavila, da z aneksijami niso oškodovane srbske pravice.

Vsi se že spominjamo, kaj se je v isti dobi godilo pri nas. Narodni pokret v Vojvodini so vodili srbski radikalci pod vodstvom Jase Tomića in tam je bil najslabši ter na las podoben onemu avstrijskemu lizinstvu, ki so ga uganjali klerikalci pri nas in frankovci na Hrvaškem. V Sloveniji so mladi demokrati in narodni radikalci vodili jugoslovansko gibanje, proti njemu pa so nastopali klerikalci z vsemi silami, pa ne samo Sušteršič in Lampe, ampak tudi Terseglav in Ušeničnik, in vsi ti klerikalni vodje, duhovščina in poslanci, ki tvorijo še danes jedro stranke, zvezane sedaj s starimi srbskimi radikalci. Slovenski klerikalci so na podlagi programa iz leta 1894, posvečenega na raznih katoliških shodih, bili zaveznički s hrvatskimi frankovci, ki so s pomočjo Dunaja in Pešte inscenirali znani zagrebski veleizdajniški in dunajski Friedjungov proces. Obtoženci v teh procesih so bili sami člani sedanje demokratske stranke.

Vendar pa ni nič čudnega, da se naši klerikalci nahajajo sedaj v obliki srbskih staroradikalcev. Ne samo da sta si obe stranki sorodni po svoji zgodovini in po svojih korupcijskih nagnjenjih: Ne eni ne drugi niso bili nikdar Jugoslovani. Sedajni slovenski klerikalci so bili takrat pod vodstvom Sušteršiča in so delali z vsemi silami na to, da pride do vojne proti Srbiji. Večna sramota ostane zanje zgodovina 5. jul. 1914, ko so vsi sedanji klerikalci in na čelu njim dr. Sušteršič itd. izjavljali, da hoče vse slovenski narod iti čez Donavo razbiti Srbom črepinje in jih obešati na vrbe. Zločinsko delovanje naših klerikalcev je pa našo nehoti podporo pri srbskih staroradikalcih, ki so bili tudi vse kaj drugega, nego dobri Jugoslovani, in ki to tudi še danes niso. Šef staroradikalne stranke Nikola Pašić je med vojno s vsemi močmi škodoval bodoči Jugoslaviji in delal samo za »Veliko Srbijo« in njegovi pristaši so ga pri tem podpirali. Srbski separatisti so se sedaj našli s slovenski separatisti, ki jim ni za nič drugega, kakor da dobe vlado in moč. Nekdanji časi, ko so gospodovali na kranjskem, naj bi se zopet vrnil v čisto vsejedno jim je, če pridemo sedaj v tisto nesigurnost in večno menjanje vlad, ki je po zgorajšnjem opisu polno najbolj žalostno dobo, ki je bila po svoji korupciji in narodni škodljivosti tako na las podobna dobi, ko so klerikalci neomejeno vladali v Sloveniji.

Velika Praga.

Praga, 12. februarja.

Dne 6. februarja se je v narodnem zboru obravnavala zakon o Veliki Pragi. Osemindeset mest in občin se je združilo v glavno mesto Prago, s čimer se je uresničila stara želja Čehov in Pražanov. Dunajska vlada temu projektu ni bila naklonjena.

Praga ima sedaj nad 1 milijon prebivalcev in meri 17.000 ha.

Zakon o Veliki Pragi je nad eno leto izdeloval odsek, ki je pritegnil na pomoč celo vrsto strokovnjakov in izvedencev. Vršile so se razne ankete. Zakoni se delijo na administrativne, finančne in na zakon o državnih regulacijskih komisijah, ki ima skrbeti za staveni razvoj mesta.

Mesto bo upravljalo stočlansko osrednje predstavništvo, ki voli izmed sebe župana (primatorja), 3 namestnike in 24 članov mestnega sveta po proporciji. Osrednje predstavništvo voli 12 članov stavbnega odseka in 16 članov v pritožbeno komisijo. V stavbni odsek se morejo voliti le pravniški in tehniški strokovnjaki. Dosedanja predstavništva občin, ki so se združile v Veliko Prago, se bodo sedaj imenovala krajevni odbori, občinski sveti, krajevni sveti in župani se bodo imenovali krajevni župani. Njihova funkcija bo omejena samo na krajevne zadeve in krajevna podjetja.

Glavni vir dohodkov so bile dosedaj občinske doklade, kar pa že dolgo več ne zadošča. Tako znašajo dolgovi praških predmestij 110 milijonov kron, na obresti in amortizacije je treba plačati letno 5 milio-

nov kron, dokladi pa znašajo komaj 6 milijonov kron. Torej zadoščajo doklade komaj za obresti dolgov. S finančnim zakonom se zato uveljavijo: občinski davek od nezazidanih parcel, občinski davek od vozil, od motornih prometnih sredstev, davek na listke električne železnice, 10% občinsko doklado k pristojbina o prenosu nepremičnin ter do 50% občinski davek od zabav.

Od združenja mest in občin v Veliko Prago pričakujejo ogromen razmah v kulturnem, gospodarskem in socialnem oziru, ki bo v korist prebivalstva Prage in vse republike.

Vprašanje izkoriščanja vodnih sil v Jugoslaviji.

Glasom vesti v češkem časopisu je dala naša vlada v Beogradu koncesijo za izkoriščanje vodnih sil Popovega polja v Hercegovini, ki bi dalo okoli 150.000 HP. popolnoma zasebnemu kapitalu in sicer na dobo 75 let! »Društvo jugoslov. tehničara u Pragu« smatra za svojo domovinsko dolžnost, da nastopi ob tej priliki javno s svojimi načeli v vprašanju izkoriščanja vodnih sil v Jugoslaviji.

Narodno premoženje je odvisno ne le od prirodnega bogastva zemlje, ampak od izkoriščanja tega bogastva. Zavezniki so človeku »umetni delavci«, stroji, katerim je dajal v preteklem stoletju — v stoletju pare — delovno moč glavno premoženje, ki je omogočil ustvarjanje velike industrije zapadne Evrope, Nemčije, Amerike itd. Po znanstvenem raziskovanju je dokazano, da bo energija v podobni premoženju izčrpana v dogledni dobi; zato so v vseh kulturnih državah že pred vojno iskali nadomestila za energijo »črnege« premoženja. To nadomestilo so našli v energiji »bele« premoženja v vodi. V Skandinavskih državah, Švici, Ognji Italiji, Franciji, Ameriki, Avstraliji, Afriki, povsod so nastale velike vodne centrale, ki zalagajo z delavno energijo v obliki električnega toka ozemlje stotine kilometrov naokrog.

Kulturne države se zavedajo ogromne važnosti vodnih sil za gospodarski razvoj narodov. Potreba izrabljati vodne sile po gotovem gospodarskem načrtu, raste od leta do leta. Vode nam nudijo raznovrstne koristi, in novodobno vodno gospodarstvo vsako kulturno in gospodarsko napredno državo mora stremeti načelno po tem, da doseže pri vsakem vodenem toku in vedno vsestranske koristi in to v kar največji meri. Treba je istočasno upoštevati, če-li mogoče upravitelj kot vodno cesto, če-li mogoče obnem izvesti zemljedeljsko napajanje in osuševanje zemljišč, in če-li mogoče izkoristiti različno vodnih površin po vodnih motorih v industrijske svrhe ali za pro-

izvajanje električne energije. Vse te okoliščine je treba uvaževati istočasno, seveda po kakovosti in važnosti toka. Često to ali ono temeljiteje iz podrobnije. Razvidno je, da se dotika stavbe za izkoriščanje vodne sile vedno še cela vrsta drugih vprašanj in nalog, ki skupno tvorijo vodno gospodarstvo.

Naši domovini je zagotovljena krasna bodočnost, saj ji je dala narava ogromno množino delavne moči v obliki vodnih sil. Dobro bi bilo, da merodajni strokovnjaki naše Jugoslavije preudarijo, kako naj bo izdelan načrt za izkoriščanje vodnih sil, katere predstavljajo naše največje narodno premoženje; energijo, s pomočjo katere lahko dvignemo ostale zaklade naše zemlje. — Ne vemo točno, v koliko so naši odločujoči črtnitelji poučeni o važnosti pravega izkoriščanja vodnih sil za narod, na žalost jim je na razpolago premalo strokovnjakov, ki bi jim mogli prikažati na pomoč, ko jih napaja tuji in domači veliki kapital, ki ne gleda na korist in bodočnost naroda, ampak samo na svoj lastni žep. Zato tudi ni naš namen, napadati vlado, hočemo le z našimi izvajalci vzbuditi in širiti zanimanje za to važno vprašanje, in hočemo našim narodnogospodarskim delavcem, našim inženirskim zakladom: naraščaj vam sledi in se pripravljajte na delo.

Naravno je, da kot tehnik-dijaki ne predlagamo gotovih načrtov, opozarjamo pa, da n. pr. v Čehoslovaški republiki sodeluje država s 40% pri izkoriščanju vseh vodnih sil in da dovoli gradnjo električnih central v prvi vrsti z ozirom na splošne interese. — Mislimo, da so statistike in družo gradivo naši vladi bolj dostopni kot nam in strokovnjakom bo s podporo vlade mogoče, da proučijo to vprašanje, ki je brez dvoma najvažnejše za gospodarsko bodočnost našega naroda. Narod si je priporil politično svobodo, zarobljen bo pa gospodarsko, ako ne bomo znali ceniti naših vodnih sil, prve delavne moči pri zgradbi gospodarsko neodvisne Jugoslavije.

Prepiri posameznih političnih strankarjev, kolim često hrepenenje po hitrem uspehu odvrča pogled na potrebe, katere so nujne za traten dobrobit naroda — škodijo gospodarskem položaju naše mlade države, koja mora pri mednarodnem tekmovalstvu bojevati hude boje za gospodarsko neodvisnost. Vidimo, kako prezejo naši narodni predstavniki radi strankarskih preprirov često važne stvari. Ali so prezrli tudi zadevo oddaje koncesije za izkoriščanje vodnih sil Popovega polja? Zasebni veliki kapital naj razpolaga z našim narodnim premoženjem — 150.000 K. s. — celih 75 let? — »Društvo jugoslovanskih tehničara v Pragi«.

Jugoslavija.

O VORITEV SLOVENSKE LJUDE KOŠOLSKIH VZPOREDNIC V GORICI.

LDU Trst, 18. febr. »Il Piccolo« poroča iz Gorice: Vseled prošnje slovenskih krogov, naj bi se otvorila slovenska ljudska šola v Gorici, je generalni civilni komisariat naznanil goriskemu občinskemu uradu, da je predsednik ministrskega sveta dovolil otvoritev šolskega pouka za slovenske otroke v Gorici, in sicer začasno na ta način, da se v tekočem šolskem letu otvorijo slovenske vzporednice na eni izmed italijanskih ljudskih šol v Gorici. Magistrat se bo pa moral poborizati za to, da se ta odredba izvrši čimprej mogoče in z ono dobrohotno obzirnostjo napram željam goriskega slovenskega prebivalstva, ki jo zahtevajo politični oziri sedanje časa.

Slajen uspeh Kozlovecove kvarteta v Beogradu.

Beograd, 18. febr. (Izvirno poročilo.) Kvartet prof. Kozine je priredil 14. 15. in 17. t. m. v Beogradu troje koncertov. Program vseh treh koncertov je obsegal naj 66 različnih slovenskih pesmi, deloma umetnih, ponarodnih in koroških narodnih. Velik utis je napravila od O. Deva harmonizirana »Zar je morala doč...« Poslušalci so ob nji jokali. Koncert je

IZ MADŽARSKE.

Horthy hoče razpustiti parlament.

LDU Budimpešta, 17. febr. Horthy je zahteval, da se mu podeli pravica razpustiti narodno skupščino, ako bi bilo potrebno. Stranke so pripravljene Horthyjevo željo izpolniti z omejitvijo, da se posluži te pravice

samo, ako bi bila narodna skupščina nezmožna posloovati.

Predsednik madžarske skupščine.

LDU Budimpešta, 18. febr. V današnji seji narodne skupščine je bil Štefan Rakovszky (krščanski nacionalist) s 126 od 133 očitanih glasov izvoljen za predsednika.

Razna poročila.

Poslovilna poslanica Poincaréja.

LDU Pariz, 17. Popoldne je bila v parlamentu prečitana poslanica odstopivšega predsednika republike. Poincaré se v tej poslanici zahvaljuje za vsa počaščenja, ki mu jih je izkazala narodna skupščina, izjavlja pa, da ne veljaajo njemu, temveč narodu in armadi. Blivši predsednik slavi nato občudovanje vredno zadržanje javnega mnjenja in patriotizem prebivalstva, iz česar javne oblasti črpajo moč za lasno zadržanje. Predsednik hvali narod, edinstvo, ki je spontano pokazalo srce naroda v pravi luči, ko se je Francija, napadena brez izzivanja, takoj strnila, da odbije napadalca, in poudarja potrebo, da narod ostane še naprej enoten, da bo mir, ki je bil podpisan, tudi res trajen zlasti da more Francija zahtevati od Nemčije spoštovanje prevzetih obveznosti in izvedbo razorožitve; kajti le tako je mogoče varovati mir v Evropi. Poslanica konča z besedami: »Enotna v boju je bila Francija nepremagljiva, enotna v delu miru si bo s podobnim delovanjem iznova znala pridobiti občudovanje sveta.«

Vladna kriza v Ameriki.

LDU Pariz, 17. (DunK.) Washingtonski dopisnik lista »Echo de Paris« poroča: V krogih kongresa prevladuje mnenje, da bi odstop državnega tajnika Lansinga utegnil imeti za posledico vladno krizo. Javno mnenje, časopisje in politiki vseh strank so Lansingu naklonjeni

in izjava Wilsona, da kabinet ni bil upravičen delovati za njegove odsotnosti, osuplja vso državo. Voditelji strank kongresa se hočejo resno posvetovati glede sredstev, ki se morejo uporabiti, da pokažejo svetu, da je Wilson nezmožen nadalje voditi predsedstvo.

TURSKO VPRAŠANJE.

Turki prodirajo proti Armeniji.

LDU London, 18. febr. Po poročilih iz Carigrada so turške čete pod poveljstvom Mustafe Kemala začele prodirati proti Armeniji in so zmagale pri Zeytunu. Sedaj korakaajo proti notranosti dežele.

Enver paša proti Angležem.

LDU Dunaj, 18. febr. Kakor javlja »Deutsches Volksblatt«, zapoveduje Enver paša vojski 70.000 mož v aserbajdžanskem Kurdistanu. Izjavil je, da je ustanovitev turanske države vprašanje bližnje prihodnosti. Po vsej Aziji je organizirana vstala zoper Anglijo.

Carigrad ostane Turčiji.

LDU London, 18. febr. Kakor doznava Reuterjev urad iz oficijelne vira, je vlada poslala angleškemu vrhovnemu komisariju v Carigradu navodilo, naj javno naznani, da so zaveznički sklenili, da ne nameravajo Turčije oropati mesta Carigrada. Hkrati se Turčija opozarja, da se bo mirovna pogodba znatno izpremenila, ako bi se nadaljevala pregajanja v Armeniji.

Beleške.

Položaj Nemške Avstrije.

Slabo finančno stanje vsled vednega padanja vrednosti avstrijske krone, stagnacija v trgovini in obrti, neredni promet vsled pomanjkanja premoženja, velika beda pri večini prebivalstva in razkošje med ljudmi, spekulanti in vojnimi dobičkarji, vse to povzroča, da raste od dne do dne število brezposelnih, ki so v breme državi in dobronamernim državljanom. Zlastna slika bolnikov, invalidov, vdov in sirot ter izolacija od ostalega sveta budi v vladnih krogih skrb in v prebivalstvu nezadovolnost. Na eni strani se slišijo glasovi, da bo morala sedanja vlada kmalu odstopiti, na drugi strani pa je opažati v različnih slojih nekeke nervoznost, ki kaže na to, da se pripravljajo v Nemški Avstriji izredni dogodki. Zlasti v srednjem stanu vlada ogorčenost, ki gre za tem, da se vrže dosedanja vlada nasilno in se povzroči intervencija entente.

To socialno gibanje je zavzelo zlasti med ženskim razredom, da se sestavi posebni ženski komite, ki pobira podpise za neko spomenico, ki bi se rodala v Parizu ali vročila tujim diplomatskim zastopnikom na Dunaju, da se pretrese vprašanje, ali bi ne kazelo, da dajo velesile Jugoslaviji in Čehoslovaški mandat, da zasedeta Avstrijo in jo rešita iz sedanjega obupnega položaja.

Gospodarstvo.

BORZA.

LDU Dunaj, 17. Deviza na Zagreb 2.30-2.45, na Budimpešto 1.10 do 1.20, na Prago 2.94 do 3.14, SHS krone 1.50 do 1.60.

LDU Carich, 17. Deviza na Dunaj 2.30, na Berlin 6.15, na Prago 6.20.

+ 20 vagonov češkega sladkorja je dobila potom rekompensacije osižečka tvrdka Radanović. Vlada je določila temu sladkorju ceno a 54 K za kg.

+ Čehi v tržaški luki. Veliki japonski parobrodi, ki vozijo češke legionarje v domovino, dovažajo za Čeko raznih potrebščin. V zadnjih dveh dneh je prispelo v Trst blaga za Čeha v vrednosti 75 milijonov kron.

+ Zamenjava denarja v Beogradu. Prvih pet dni je bilo v Beogradu za nove kronske-dinarske novčanice zamenjanih nad 600 milijonov kron.

+ Nova kemična tvornica. Kmalu se neke ob Donavi v naši državi osnuje nova tvornica za kemične proizvode z imenom »Kosmos«.

+ Za dobavo električne energije Splitu. V Splitu se je ustanovila družba z imenom »Električna podjetja«, katere glavni namen je dobava električne energije za Split in njena razdelitev po mestu. Člana družbe sta občina Split s 9/10 glasovne in praška družba »Elektra« z 1/10 glavni-

ce. Družba se bavi sedaj z dovajanjem in z instaliranjem javne rasvetljave.

+ Monopoliziranje bioskopov. V Beogradu se bavijo z zakonom o obdobju bioskopov, ki bi utegnili državi prinesiti precej dobička.

+ Prepovedan izvoz živine in žita. Ministr. za prehrano je odredilo, da se ne sme izvažati iz Bosne niti glavna živina, niti žito, koruza, moka, fižol in krompir do 31. maja t. l. odnosno do konca pomladne žetve.

+ Romuni preživljajo Madžare. Vsled slabih prehranbenih razmer na Madžarskem pomagajo reševati Madžare Romuni, ki pošiljajo madžarski vladi v ta namen dnevno 40 do 50 vagonov živil.

+ Nizozemski semenj v Utrechtu. Prospekti za ta semenj, ki se vrši v času od 23. februarja do 6. marca t. l., so interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled. Za slučaj zadostnih prijav je namenjen za ta semenj poseben vlak, ki bo odšel iz Zagreba 26. februarja. Potnikom bo v tem primeru možnost dana se muditi 2 dneva v Parizu, 6 dni na Nizozemskem ter po 1 dan v Berlinu in na Dunaju. Vsa podrobna pojasnila daje jugoslovensko-holandsko društvo »Nizozemska« v Zagrebu, Gunduličeva ulica 28, telefon šte. 36, kjer se sprejemajo tudi prijave za obisk omenjenega semenja.

Dnevne vesti.

— **Ponarejeni tisočaki.** Po Ljubljani in tudi drugod kroži večje število tisočkronskih bankovcev s ponarejenimi koleki. Neodpustljivo malomarnost s strani finančnih oblasti je, da sicer svare občinstvo pred ponarejenimi bankovci, ne povedo pa po čem, se da falzifikate spoznati, dasi drugače časopisju ne priznava šalo s svojimi noticami. Na ta način se občinstvo le še bolj bega. Kakor smo se informirali pri nekaterih tukajšnjih bančnih zavodih je mogoče spoznati ponarejene koleke, ki so v Ljubljani najbolj razširjeni, po tem, da je ozadje na spodnjem delu koleka bolj blede, kakor na pravih kolkah, zlasti pa po tem, da ima dvoglav orel na nogah samo po tri krepilje mesto štirih, in da nima težkov. Razširjeni pa so tudi še drugi ponarejeni kolki, ki pa so ponarejeni mnogo slabše in jih je veliko lažje spoznati.

— **Vsi javni plesi do Velike noči** prepovedani. Deželna vlada za Slovenijo je za dobo do Velike noči prepovedala vse javne plesne. Dopustne so le na vabljenih goste omejene plesne prireditve, ki nudijo odraslim osebam dostojno zabavo. Srednješolcem je udeležba tudi na takih plesnih prireditvah. Za plesne vaje in šole se predpisuje najstrožje nadzorstvo.

— **»Bratstvo«** narodno-socialistično izobraževalno društvo v Ljubljani, ki je pred vojsko tako lepo uspevalo in ga je c. kr. avstr. policija leta 1914. razpustila, se v kratkem oživi ter raztegne svoj delokrog po celi Sloveniji. Ustanovilo se podružnice Bratstva v Mariboru, Celju, Ptuj in drugod.

— **Tohak zopet podražen.** Vsled odloka upravnega odbora monopolne uprave z dne 12. januarja 1920, št. 403 in odobrenja finančnega ministrstva z dne 19. januarja 1920, št. 180 se bodo od 20. svečana t. l. dalje prodajali cigaretni tobak, tobak za ripo in cigarete za približno 10 do 20% dražje kakor doslej. Najfinerši turški tobak, ki je stal doslej 48 K 100 g, bo stal 52 K, fini turški tobak, zavojček po 25 g 6 K, doslej 5 K, hercegovski, zavojček po 25 g 5 K doslej 4 K, srednjejni turški, zavojček po 25 g 3 K, najfinerši ogrski, zavojček po 25 g 1 K 80 vin. (doslej 1 K 60 vin.), domači tobak za ripo 25 g 80 vin.; cigarete bodo stale, in sicer egiptovske 60 vin. komad, dame 28 vin. komad, športke 24 vin. komad, ogrske 10 vin. komad itd.

— **Vozne cene v Ameriko.** Paroplovna družba »Conard Line« je dooločila nove tarife za prevažanje potnikov iz Evrope v Ameriko. Vozne cene so na različnih parnikih različne. Giblje pa se za tretji razred med 64 in 68 dolarji, za prvi razred med 165 in 205 dolarji.

— **Državna posređovalnica za delo.** Dela iščejo: Dinarci in dinarice (146), pis. moči (127), rudarji (122), peki, mlinarji, mesarji (113), služkinje in kuharice, poljski delavci in delavke, tržov, sotrudniki in sotrudnice, valenci razne stroke, slavniki in slavnikiarice, ekonomski, obrtniki itd. — V delo se sprejmejo: gozdni delavci, služkinje, kuharice, mizarji, blanci, dekle, težaki, čevljarji, valenci razne stroke, vinogradni delavci, pletarji, ključavničarji, pisar, uradniki itd.

— **Tihotapstvo in dezertacija.** Orožniki v Zürich so na Lovrovcu aretirali 11 vojakov povsem opremljenih in oboroženih, pripadajočih 1. četi, III. haona 33. pp. iz ljubljanske garnizije. Vojaki so orožnikom izjavili, da jih je ljubljanski France Klavčar izvalil pod prevezo, da jim preskrbi v Italiji dobre službe. Za to so mu plačali 3000 K. Včeraj je bil France Klavčar v Ljubljani aretiran, na policiji se je izgovarjal, da je mislil, da bodo vojaki samo tihotapili. Spremlil jih je bil do Lovrovcu, ni pa mislil, da bodo skušali pobegniti. Zadeva je vzbudila senzacijo, ker je najbrže, da skušajo gotovi teretni elementi nagovarjati vojake k dezertaciji.

— **Pustita raje tobaki!** Idita pošteno delat na njivi! Je dejal včeraj predsednik senata sokrivde tatvine obtoženima Karlu in Leopoldinu Krašnju za Vrhnike, ko jima je prečital onostilno razsodbo. V noči 23. januarja 1920, je podnarednik Vinko Levstek oborožen s puško vstavil na Vrhniki dva tihotapca z nahrbtnikoma, napolnjenima s finim tobakom v vrednosti 4720 K. Tobak je potem izročil Levstek Karolu Krašnju, ki ga je prodal za 3600 K. Leopoldina pa je spravljala ta tobak v podstreho.

— **Grožnja s požigom.** Ker je v Cerkljah grozil berač Janez Urh posestnikom s požigom, da se bo vsepovsod posvetilo, je bil včeraj pred

deželnim sodiščem obsojen na eno leto težke ječe. Janez Urh je pred tremi leti zapustil kaznilnico, kjer je prestal desetletno ječo zaradi požiga.

— **Kaznilniški tip.** Tomaž Čelik je pravi kaznilniški tip, čeprav ima zelo lepe, dolge brke. Črno je zaznamovan že 26-krat. Jadril je od zapore v zapor, Ljubljana, Trst, Gradec in posebno Leoben, ga dobro poznajo. Ker je na Lešah ukradel več litrov sadjevca in razno obleko, je včeraj prejel eno leto težke ječe.

— **Polzvedba.** Ako kdo vračajočih se iz italijanskega vjetništva kaj ve o enol. prost. nar. Jakobu Langerholcu, ki je prišel baje pri preobratu v italijanskega vjetništva, naj blagovoli to sporočiti njegovi materi Mariji Langerholc, Stara Loka št. 30, pošta Skofja Loka.

Ljubljana.

— **Dijaške demonstracije.** Včeraj ob 2. popoldne je bil v hotelu »Tivoli« skupen sestanek vseh ljubljanskih akademikov. Na sestanku so razpravljali pred vsem ekonomsko vprašanja, pri slučajnostih na je prišla na razgovor stanovanjska miselnost in zadeva glede treh bankovcev po 1000 K, ki jih je zaplenila delegacija finančnega ministrstva. Z ogorčenjem in ostrimi protesti se je zigosalo počasno postopanje stanovanjske komisije, ki še doslej klub ponovnim spomenikam, intervencijam, prošljam in predlogom ni nakazala stanovanj nekaterim vseučiliškim profesorjem, vsled česar so nekateri profesorji prisiljeni stanovati izven Ljubljane po 5 ur oddaljenosti, tako da se ne morejo vršiti redna in točna predavanja in se nekatera ravno vsled te stanovanjske bede sploh niso mogla pričeti. Na razgovor pa je dalje prišla zadeva zaplenjenih bankovcev. Blagajnik »Podpornega društva jugoslovanskih akademikov« v Ljubljani je dne 14. t. m. dvignil pri neki tukajšnji banki znesek 25.000 K v bankovcih po 1000 K. Od tega zneska je plačal raznim kmetovalcem svoto 22.000 K za razna živila, dočim je hotel dne 17. t. m. dopoldne za menijati pri delegaciji finančnega ministrstva ostale tri bankovce po 1000 kron za nove dinarsko-kronske bankovce. Na delegaciji pa je uradni bankovce spoznal za »ponarejene«, ter jih zaplenil z opombo, da je iz katere banke prihajajo. — Po sestanku so odšli akademiki korporativno pred deželno vlado, da tej po svoji deputaciji predlože svoje želje. Predsednik deželne vlade ni bilo, zato je bilo deputaciji naročeno, naj se zglašijo prihodni dan ob 11. Nato so akademiki odšli pred deželni dvorec, sedež univerze, kjer je neki govornik kratko v ostrih besedah kritiziral splošno korupcijo. Od tu so šli pred dotično banko, kjer so demonstrirali proti njenemu postopanju.

— **K dijaški tragediji.** Iz trgovskih krogov smo prejeli: Slučaj Perko-Koleša naj bi že končno odprl oblastim oči. Nešteto ljudi a la Koleša postopa ves božji dan in se peča samo z veriženjem in prekupčevanjem, preseveda pa kavarnah in gostilnah, ni čuda, da je posledica tega le demoralizacija. Zakaj ne nastopajo oblasti proti tem, če tudi imajo morda kakšni firmi kot agencija, komisija etc. Proti poštenim in solidnim trgovcem je polno odredb, državne oblasti ji stopajo na prste in ji puste komaj dihati, medtem ko njihče ne vpraša vseh teh ljudi brez službe, odkod jim zaslužek od kje sredstva za življenje za popivanje. In ko jih ni niti težko dobiti. Treba je samo pogledati pred pošto in po kavarnah, pa se vidi dan na dan iste obraze, iste ljudi. Zato vse one, ki so brez službe, na odgovor, dela je dovolj, da se jih zaposli, le če hočejo delati, sicer pa z vso strogostjo proti njim, pa se bo lahko uspešno omejilo take žalostne slučaje in veriženje.

— **Pustita šala stanovanjskega urada.** Med gospodi, ki so svoj čas po nalogu bivše stanovanjske komisije revidirali ljubljanska stanovanja, je bil tudi neki državni uradnik. Takrat so jim obliubljali za njihov trud lepe nagrade, poznele pa so na to pozabili. Le na omenjenega gospoda so se nenadoma spomnili in mu poslali nagrado kot pustno darilo v obliki »izselilnega dekreta«. Zapustiti mora stanovanje v katerem je že izza časa predno so bile izdane stanovanjske naredbe, in katero odgovarja tudi vsem sedanjim stanovanjskim določbam. Očividno gre tu le za pustno šalo stanovanjskega urada, ker drugače si ne moremo razlagati, da se odrekuje z dekretom vročenim 17. t. m. ooldne da se treba izseliti sta-

novanje najkasneje do — 15. t. m. opoldne, t. l. cela dva dneva pred obvestilom.

— **Izkoriščanje.** Na tržaški cesti ima neki premožni posest, v svoji hiši na stanovanju 62-letno staro že več let. Ko je ta te dni plačevala najemnino, je posest, zahteval od nje, da bo morala odslej mesto podraževanja stanar, delati na njegovem polju. Na starih odgovor, da je bolna in da ni za nobeno delo, ji je odvrnil, da bo morala pač mesto sebe kakega drugega delavca najeti. Da je tako ovin-karsko podraževanje stanovanja pri sedanjih delavskih razmerah še mnogo občutnejše, kakor direktno, je lahko umljivo, in je zato tembolj obsoljan vredno.

— **Okraden vojak.** Vojak Zidarič iz Vetrinja je bil včeraj v nekem prenočišču pred Skofijo okraden. Nekdo mu je vzal nahrbtnik, napolnjen s perilom in obleko ter vojaško suknjo v skupni vrednosti 3000 K.

— **Izpuščeno, želez, potna legiti-** macija glaseča se na ime T. Černe, Gosposka ul. 9 II. Pošten najditelj se naproša, da jo vrne istotam proti nagradi.

Maribor.

— **Narodni svet za zasedeno ozem-** lje naznanja, da se je preselila njegova pisarna v lasten lokal v Sodni ulici 32. pritličje.

— **Preskrba z moko.** Kakor okrajno glavarstvo v Mariboru naznanja, so ostali vsi poskusi, nakupiti v Banatu žito, radi prevoznih težkoč brez-uspešni. Tudi prošnje na odsek za prehrano v Ljubljani in na žitni zavod v Ljubljani niso imele uspeha. Glavarstvo torej ne more ustreči željam aprovizacijskih odborov in jim nakazati moke. Ker je v prosti trgovini še dovolj moke, je treba, da se aprovizacijski odbori preskrbijo z moko pri trgovcih.

— **Umetni sladkor »saharin«** je uti- lihotaplil brez carine čez mejo v našo državo trgovec Hache v Špilju. Saharina je bilo 72 kg. Vrednost okoli 300.000 K. Zaplenil so ga pri nekem trgovcu v Leitersbergu pri Mariboru.

— **Slovensko trgovsko in obrtno** društvo v Mariboru ima svoj redni občni zbor dne 1. marca ob 8. zvečer v Narodnem domu.

— **Plesna šola 11. tečaj »Slovenske-** ga trgovskega in obrtnega društva v Mariboru« prične danes 19. t. m. Vršijo se v mali dvorani Narodnega doma vsak torek in četrtek ob 8.—10. zvečer. Prijave sprejema g. F. Leskovar danes od pol 8. do 8. v mali dvorani pred začetkom prve učne ure.

Celje.

— **Obrtniki, pozor!** Pouk na celjski obrtni nadaljevalni šoli se bo od sedaj naprej vršil mesto dvakrat oziroma trikrat samo enkrat na teden in sicer vsako sredo popoldne takole: obe pripravnici A in B od pol 2. do pol 5., oba razreda I. in II. pa začneta tudi ob pol 2. a trajata do pol 6. zvečer. Pouk ob nedeljah pa se začne kot dosedaj ob 8. uri zjutraj in se konča v vseh razredih opoldne.

— **Obrtni sestanek se vrši danes ob** ob 7. zvečer pri »Ploju« na Bregu. Veselica celjskih »Fleischhauher-gehilfen« je izpadla zelo klaverno. Na veselici se je navzlic temu, da je bila nemška, govorilo večinoma slovenski, samo petje je bilo nemško. Končala se je zabava s pretopom, menda zato, da se na dovolj jasn način izkaže kultura celjskih posil-nemcev. Celjski megalomanični »Ciller Zeitung« priporočamo, da napiše zopet sledeče: Pustite vendar pri miru one Slovence, ki so »deutsch-freundlich gesinnt« iz spoštovanja do visoke nemške kulture.

— **Tovarnar Westen** te baje daroval vdovi po splošno znanem slovenozrečnem kot podporo lepo vsoto 40 tisoč kron. Upoštevanje človekoljubnosti nemškega milijonarja, ali še bolj bi mu bili hvaležni, če bi svoj socialni čut pokazal s tem, da bi zboljše plače svojim delavcem in bi tem ne bilo treba hoditi na delo bosim in raztrganim, kakor morajo sedaj.

— **Na nedeljskem shodu invalidov,** ki se je vršil v Narodnem domu, je prišlo do burnih prizorov in ostrih spopadov med tukajšnjo opozicijo in pristaši centralnega odbora v Ljubljani. Epilog shoda se bo vršil pred sodiščem.

— **Zveza jugoslovanskih železni-** čarjev v Celju namerava prirediti dne 6. sučca t. l. v Narodnem domu plesni venček, za katerega je v občinstvu veliko zanimanje. Čisti dobitek je namenjen iredeentskemu skladu in želimo prirediteljem v tem cilju obilo uspeha.

NSS.

— **Seja načelstva NSS, sklicana za** v četrtek dne 19. tm. se ne vrši in je preložena na torek dne 24. tm.

— **Shod NSS, v Ptuj.** V nedeljo, dne 15. tm. se je vršil v gledališki dvorani Narodnega doma v Ptuj prav dobro obiskan javen shod Narodno-socialistične stranke. Shoda so se udeležili tudi nekateri somišljeniki JDS, in socialno-demokratske stranke. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik pripravljalnega odbora krajevene organizacije tov. Lenarčič. Kot glavni govornik je nastopil član načelstva NSS gov. Juvan, ki je v nad enournem govoru poročal o političnem položaju, o vzrokih ustanovitve in o programu NSS, in o bližajočih se občinskih volitvah. Pojasnil je razliko med NSS, in obstoječimi strankami. Govoru so navzoči z zanimanjem sledili in ob zaključku burno odobraval. Nato se je vršila volitev odbora krajevene organizacije NSS, v Ptuj in je bil z navdušenjem izvoljen kot predsednik tov. Anton Lenarčič, in v odbor 12 članov in članic raznih strok. Pri slučajnosti se je priglasil k besedi g. Sagadin kot zastopnik JDS., kateri obžaluje cepljenje naprednih moči. Gosp. Komavil kot soc. demokrat povzdiguje zveščavno internacionalno in skuša zanikati, da bi bili soc. demokratje v kakoršnikoli zvezi z Nemci in nemškutarji. Odgovarjal je tov. Juvan, ki je ob splošnem pri-trjevanju vseh navzočih vrzel trditve obeh predgovornikov. Posebno živahen je bil shod v polemiki s soc. demokratji. S svojimi obnašanjem je peščica internacionalcev zopet dokazala vso svojo surovost in nezmožnost za redno in dostojno zborovanje. Pa so se zopet enkrat pošteno blamirali. Shod je dokazal, da je NSS, najmočnejša politična organizacija v Ptuj, katera boče biti s svojim vsstrajnim delom res prava zastopnica slovenskih proletarcev. NSS gre v Ptuj svojo začrtano pot naprej brez ozira na jeremijade »Ptujkega lista« in kričanje raznih internacionalcev.

Društvena in uradna obvestila.

— **Primorski Sokolski Krožek.** V četrtek, dne 18. tm. ob 20. uri se vrši v Narodnem domu L. nad. 6. dobati večer. Predava g. vseučiliški profesor Dr. Pitamic o »Zvezl narodov«. Člani in članice pridite polnoštevilo: V petek, 20. tm. ob 20. uri odborova seja v »Zvezdici«.

— **Občni zbor »Narodne Galerije«** se vrši v četrtek 19. febr. ob 5 uri v mestni posvetovalnici. — Odborova seja pa na istem mestu ob štirih in se gospodje odborniki prosijo, da se seje zanesljivo udeležijo.

Aprovizacija.

— **Prodaja sladkorja za zamudnike** iz I. do V. okraja. Zamudniki iz I. do V. okraja dobe sladkor po sledečem redu: I. okraj v petek, dne 20. februarja, dopoldne; II. okraj, v petek, dne 20. februarja, popoldne; III. okraj v soboto, dne 21. februarja, dopoldne; IV. okraj, v soboto, dne 21. februarja, popoldne; V. okraj, v ponedeljek, dne 23. februarja, dopoldne. Za VI. do IX. okraj se pravočasno objavi.

Gledališče.

— **REPERTOAR LJUBLJANSKEGA** GLEDALIŠČA.

Opera.

18. februarja, sredo: Mignon, abonm. C.
19. februarja, četrtek: La Botine, abonm. A.
20. februarja, petek: Rusalka, abonm. B.
21. februarja, sobota: Netopir, abonm. E.

Drama.

18. februarja, sredo: Kristalni grad, abonm. B.
19. februarja, četrtek: Fava, uradniška predstava, izven abonm.
20. februarja, petek: zaprto.
21. sobota, Kristalni grad, abonm. B.

Pokrajinske vesti.

— **Velikovec.** Najlepša predpustna veselica, ki se je vršila v Velikovcu, je bil plesni venček, katerega so prirediteli podčastniki velikoveškega območja pod pokroviteljstvom g. generala Maistra. Svirala je vojaška godba iz Maribora, mladi pari so se urno sukali, celo stari svet je zmotila muzika, da je veselo poskakoval. Telovadnica je bila okusno okinčana. S prireditvijo je bilo vse zadovoljno.

— **Novice iz Slovenskih goric.** Po Slovenskih goricah so se ponekod zelo razširile črne goze. Pravijo, da je temu krivo pomanjkanje potrebnih živil, pa tudi nesnaga pri ljudeh. Po nekaterih krajih Sloveuskih goric so viničarji sklenili, da bodo zahtevali od svojih gospodarjev večjo plačo, ker z dosedanjim ne morejo živeti. Viničarji imajo večinoma samo po 3 K dnevno in se to samo pri lepih dnevih, dočim pri slabem vremenu in ob nedeljah ne dobivajo nobene plače.

— **Iz Kalobija.** Dne 9. t. m. je obiskala tolpa, obstoječa iz 8 mož, tukajšnika Josipa Konstanjeveca, ki se je ravno spravljal k počitku. Naenkrat začne nekdo na vrata trkati in klicati, naj odpro. Pravi, da so tu orožniki iz St. Jurja, da so vlovili v gozdu dva potepuha. Nič hudega slu-teč odpre župnik vrata. V sobo je planilo 6 močno oboroženih mož, ki so mu grozili s smrtjo, ako ne pove, kje ima shranjen denar. Služkinje so kof zapazile, da so to roparji ter so hotele skozi klet klicati pomoči. Ko odpro vrata, ju zgrabita dva lopova ter ju odvedeta nazaj v sobo, kjer so

morale pokazati prostor, kjer je shranjen denar. Braniti se ni bilo mogoče, ker so lopovi v rokah držali samokrese. Orpali so več tisoč kron papirnatih bankovcev. Več 100 srebrnih kron in nekaj cekinov. Vze-li so tudi srebrno uro s srebrno verižico i puško Werndel-karabiner. Sv. Duha v Halozah. Tukaj se je dne 4. tm. ustrelil kmet Urban Sardinšek. Ustrelil se je v zgornji del glave tako, da mu je odneslo lobanjo. Bil je pristaš Kmečke zveze, cerkveni ključar podružnice Sv. Duha in načelnik krajnega šolskega sveta tukajšnje ljudske šole. Zapušč šest nedoraslih otrok, od katerih je najstarejši 13 let star. Ker je bil vdovec, so otroci sirote brez rediteljov.

— **Lutomer.** Slov. pevsko društvo v Ljutomeru je naklonilo del čisteza dohodka zadnjega zabavnega večera po 200 K dijaškim kuhinjam Maribor, Ptuj, Sobota. V posnemanje!!

— **Vojnik pri Celju.** Ze dolgo časa pričakujemo zdravnika, ki je bil edini kompetent. Zakaj ga še do sedaj ni, nam ni znano, vemo pa dobro in to tudi menda v Ljubljani pri vladni vedo, da bi morali zopet razpisati mesto, če že na noben način nečelo poslati prvega kompetentca. Mogoče bi se pa le našel še vna eden, ki bi se ponižal priti k nam.

— **Tukaj imamo tudi hiralnico,** ki oskrbuje okoli 200 slabotnejev. Nič čudnega ni, da se tudi kateremu tam med teh polubi zbolijo. Čudno je le to, da ni nikogar, ki bi jim prišel na pomoč. Upamo, da se merodajni faktorji vendarle zganejo in napravijo red.

— **plača 350 frankov. In pod njim: Iščo** se služkinja. Letna plača 750 frankov. Brez komentarja!

— **Prispevek k spoznavanju slovenske** zemlje tvori del našega prirad-slovca

— **FERDINANDA SEIDLA**

Rastlinstvo naših Alp.

— **Bogata vsebina, ki je privlela** svatorju iz toplega domačega srca, in podana v takšni obliki, da jo je vesel vsak turist in ljubitelj prirode.

— **Ključna vsebina tudi imenik** slo-

— **ske flore in stane vezana s poštenski** vred 10 K. Naročila sprejema

— **ZVEZNA TISKARNA v Ljubljani.**

— **Izdajatelj in odgovorni urednik:**

— **Anton Pecek.**

— **Tisk »Učt. tiskarne« v Ljubljani.**

Za milijoni.

(Dalle.)

»Zdravnik stanuje na nasprotni strani, toda ne maram ga, ker je brezsrčen. Gospod naj pokliče drugega, vendar naj ne izostane predolgo; nerad bi umrl predno se on povrne.«

Ko sem se vrnil v spremstvu slovečega zdravnika Downesa, sem zapazil na obrazu prijatelja in bolnika spremembo. Zadnji se mi je zdel še bolj razburjen, kakor sem ga bil zapustil, in prvi me je opazoval z začudenimi pogledi. Ko je stopil zdravnik k postelji, vprašam Cuttinga, kaj se je zgodilo.

»Bolnik je ves čas govoril o vas, se zanimal za vaše razmere in vprašal, ali je vaš značaj neomadeževan. Ako bi se ne kazal zadovoljnega po moji izjavi, da posedujete lastno lepo premoženje, bi bil mislil, da vam hoče zapustiti del svojega premoženja.«

»Kam vendar mislite?« sem vzkliknil in nisem se mogel ubraniti neprijetnega občutka in sem si želel, da bi me prijatelj ne bil vzel seboj.

»Napraviti mora svojo oporoko; sicer bodo prepričali brez konca,« je pripomnil odvetnik. »Da bi imel vsaj sorodnike! Kako naj razpolaga s premoženjem? Ne ostane mu časa, da bi premislil.«

»Saj bi vendar lahko zapustil kakemu dobrodelnemu zavodu.«

Cutting je odkimal. Med tem je pristopil zdravnik.

»Kako je?« je vprašal odvetnik radovedno.

»Komaj dve uri mu je še sojeno živeti.«

TRIINDVAJSETO POGLAVJE.

Dve uri? Po toliko letih pomanjkanja in bed naj bi bil le za tako kratek trenutek v posesti premoženja, in v tem času še naj odloči, na čigava ramena mu je preložiti breme bogastva, ki mu ni prineslo nikake koristi! Zvenelo so besede kakor v posmeh in navdajal me je

strah. Mislim sem, kako lahko bolnik neposredno pred smrtjo izkaže svoje zaupanje osebi, ki je v zadnjih trenutkih ob njegovi strani. Četudi nisem odvetnikovim domnevanjem pripisoval nikake važnosti, bi vendar rad hišo zapustil, da se ognem vsaki podobni možnosti.

Toda čutil sem, da bi bilo tako početje brezsrčno, kajti bolnik je očividno zajemal tolažbo iz mojega pogleda, in ni odvrnil očesa od mene. Mogoče bi me ne oviral, niti roke bi ne dvignil in me zadrževal, da odidem skozi vrata; a jaz, bi li mogel kdaj pozabiti ta pogled, ali bi me spomin nanj vedno ne mučil? Ne, mogel sem ostati do konca, naj nastane iz tega, kar hoče. V prijaznejši okolici ga nismo mogli več prenesti, torej smo morali ostati v njegovi bližini, da ga razveselimo s sočustvovanjem.

Na poti k zdravniku sem kupil velik šopek belih vrtnic, ki sem jih položil pred njega. Solze so mu stopile v oči in tiho in ljubko je božala njegova roka cvetke.

»Moja mati je imela lep vrt,« je rekel, »in dostikrat sva se obmetavali s cvetnim listjem Frank in jaz. Ničesar bi mi ne mogli prinesiti, kar bi mi naredilo več veselja.«

Srce mi je bilo olajšano, ko sem ga videl tako srečnega, pa spet sem občutil kakor krivdo, ker sem storil nekaj, s čimer bi se mu prikupil.

Cutting je imel menda isti občutek, ker me je sedaj tako pomembno pogledal, ko je stopil k postelji.

»Obžalujem, da vas moram vznemirjati,« je rekel, »toda kot odvetnik sem čutim dolžnega, vas opomniti, da razpolagate s svojim premoženjem. Če ne zapustite nikake oporoke, se bo vnel boj po vaši smrti še huje, kakor je divjal dozdaj, kar hočete gotovo preprečiti.«

»Da, da.«

»Hočete mi li povedati, kaj nameravate storiti, kdo naj bodo vaši dediči?«

»Odločil sem se že,« je odgovoril bolnik.

»Premoženja nočem deliti, vse hočem zapustiti enemu.«

»Tudi če je vsota še tako velika?«

»Čim večja, tem boljša! Eden naj vse dobi. O, kako me to osrečuje po tolikem pomanjkanju in brezuspešnem upanju!«

Odvetnik je sedel k mali mizici, pripravil pisalno orodje in začel izpolnjevati vzorec za testament, ki ga je v ta namen vzel seboj. Med tem sem se pogovarjal z zdravnikom in sem z njim poskušal vsa sredstva, da bi umirajočega krepili in mu lajšali trpljenje. Ko je prišel trenutek, da bi Delancy imenoval svojega dediča, sem se umaknil, kako daleč mi je bilo mogoče, a v mali sobi sem vendar razločno slišal ime: »Hamilton Degraw.«

»— vi želite —« je jecjal odvetnik.

»Vse moje premoženje in nepremično premoženje prepuštam temu gospodu, ki se imenuje Hamilton Degraw, kakor ste mi povedali.«

»Pa vendar,« sem zaklical v lahko umljivi zmedenosti, »saj sem vam vendar popolnoma tuj — prosim, prevdajte se enkrat, kaj storite. Ne potrebujem vašega bogastva in povrh —«

»Ne zapravljajte dragocenih trenutkov,« je prosil, ko ga je ponovno dušil kašelj. Četudi ste mi neznani, ste vendar podobni mojemu bratu Franku, in on je bil najpoštenjši človek na svetu, in isto sem tudi prepričan o vas. Zvestoba in poštenost iščem pri svojem dediču, oboje mu bo zelo treba. Napišite ime,« je velel odvetniku, »in glejte, da bo listina pravilna, drugače ne najdem počitka v grobu.«

Naše ugovarjanje ni pomagalo nič. Mož je bil popolnoma pri zavesti, zdravnik je lahko prisegel nato, in odpor z naše strani ni samo oropal bolnika še zadnjih moči. Cutting je bil od razburjenja blede, kakor list, na katerega je napisal moje ime. Potem je prosil zdravnika, da pozove svojega kočijaža za pričo, podal umirajočemu pero v roko in gledali smo z napeto pozornostjo, kako je napisal tistih par besed, ki so naredili iz srednje premožnega moža posestnika velikega premoženja.

Ko je bil podpis gotov, si je Delancy olajšan oddahnil, med tem ko sem jaz komaj

zavedel, pomena tega trenutka. Bilo mi je, kakor da sanjam in se mi težko breme valja na moja ramena, ki me hoče stisniti. Komaj sem opazil začudene poglede zdravnikov in svojega prijatelja, in sem se čutil še malo olajšane, ko me je bolnik poklical po imenu in mi povedal tole: »Zdaj poslušajte, na kak način želim, da se dedar porabi! Gospodje bodo tako dobri in pustijo naju sama.«

Moj prijatelj, ki je bil ravnokar pripravljen, da mi čestita, se je zdaj obnavljal. Ko pa je videl moj zadovoljni obraz, se je nasmehnil, mi toplo stisnil roko in zašepetal:

»Za tri milijone gre, Degraw pazi, kaj obljubiš!«

Obnemel sem od začudenja. Misel na tako velikansko vsoto me je premagala in mrzel pot me je oblihl. Komaj sem upal gledati možu v obraz, ki oddaja tako premoženje s toliko brezskrbnostjo. Tri milijone! In še dve uri nista minili, ko drug drugega še niti po imenu nisva poznala. Moj Bog, sem si mislil, upam, da mi vsaj pove, kaj naj počnem s tem denarjem!

Pri odhodu mi je še zašepetal zdravnik: »Pozovite me, če se bliža konec, ničesar ne moremo več storiti zanj, kakor mu zatisniti oči.«

Bolnik je ležal tako tiho, kakor da že spi večno spanje, samo roke so še božale rože, ki sem mu jih prinesel. Ko je občutil mojo bližino, je dvignil težke roke in me pozorno gledal z pomembnim, motnim smehljajem.

»Ali vas bo zelo razočaralo, če ta denar, ki sem ga ravno položil v vaše roke ne ostane vaša last?« je vprašal.

Zaradel sem pod utisom, da nepričakovano bogastvo naj ravno tako hitro izgine, kakor je prišlo; vendar sem odvrnil mirno in odločno:

»Premoženje je vaše, vaše želje njegove uporabe izpolnim, bodite o tem prepričani.«

»Tudi tedaj, ako bi to zahtevalo od vas napora in žrtve?«

»Tudi tedaj!«

(Dalle prih.)

Mali oglasi.

Prodaja se:

Štampilje priporoča Ant. Černa, graver in izdelovatelj kavčuk štampilj, Ljubljana, Dvorci trg 1. 224

Škunka pravi, damaka garnitura, je napredna za primerno ceno. Vprašaj naj se na sv. Petra cesti 20, I. nadst. od 3.—5. pop. 252

Službe:

Mlad steklarski pomočnik išče službo. Ponudbe se prosijo pod »Steklo« na upravnistvo »Jugoslavije«. 252

Invalid želi vstopiti kot vojak v čevljarstvo mojstru v Ljubljani ali na deželi. Cenjene ponudbe prosim pod »Značajnost št. 252« na upravo »Jugoslavije«. 252

Knjigovodkinja večda strojepljiva in slovenske nemške ter deloma italijanske korespondence se sprejme. Plača po dogovoru. Ponudbe na: centrala Stratišče pri Kranju. 253

Razno:

Kdo bi hotel posoditi lesnemu obrtniku, ki je žrtve vojne, 10.000 K za nakup hiše proti enoletnemu vračilu s obrestmi vred. Cenjene ponudbe prosim pod št. 24 na upravo lista.

Gospodinja, uradnica išče mesečno sobo, če je mogoče s posebnim vhom. Želi tudi hrano. Cenjene ponudbe pod št. 257 na upravnistvo »Jugoslavije«.

Cigaretni papir

sledede vrste:

Golub, Abadie, Club in Samum

priporoča na debelo

„Dranus-Papirica“, Ljubljana, Vestni trg 11.

K. Linhart, u ar Marije Terezije c. 7.

Velika zaloga zlatih, srebrnih in niklast h ur, kakor Omega, Schaffhausen, stenske ure z nihalom po najnižji ceni. Popravila se sprejemajo vsaki čas in se solidno izvrše. 990

Crnilo :: rdečilo

barva za štampilke (modra in rdeča)

„SNAŽI“

najboljše sredstvo za čiščenje kovin po tovarniških cenah.

Kemični proizvod

O. Čertalič, Ljubljana

Opekarska cesta šte. 43.

Medica & Comp.

priporoča svojo veliko zalogo manufaktur. blaga na debelo

LJUBLJANA, SODNA ULICA št. 7.

Istotam se dobi večja množina praznih zabojev.

Oblastveno koncesijon. Informačni zavod

Drago Beseljak

v Ljubljani, Cankarjevo nabr. 5, dobavlja vse kreditne in privatne informacije v tu-in inozemstvu. V abonementu ter posamezno cene zmerne. 82

Domača tvornica rublja d. d.

Zagreb, Jelačićev trg br. 2, I. kat. 151.

nudja trgovcima samo na veliko **muško rublje**

kao razne vrste košulja, gača, nočnih košulja, orukvica, mekanih manšeta i mekanih ogrlica.

Naručbe pouzećem obavljaju se kretom pošte.

Sol v vsaki množini

tudi cele vagone odda

importna in eksportna tvrdka **FERDO SERT,** MARIBOR, Koroška cesta šte. 21. 208

Pozor radnici!

4 formera za ljevaonice,

1 Gussputzer

2 stolara za modele

mogu naći stalnu i dobru zasluzbu. — Ponude na:

„SMEV“ tvornica strojeva, Bjelovar.

Inteligentnega potnika

sprejme večje podjetje v Ljubljani. — Dobi stalno

plačo, provizije in dijete. — Le agilni naj pošljejo

oferle z navedbo dosedanjega službovanja, na poštai

predal 74 v Ljubljani. 207

Priporočamo sledeče knjige za priložnostno darilce!

Ivan Albrecht: „Slutnje“ broš. K 5.—, vez. K 8.—
Janko Glaser: „Pohorske poti“ broš. K 5.—, vez. K 8.—
Dr. Ivan Lah: „Dore“. Povest slovenskega dečka iz svetovne vojne. Cena vez. K 6.—
Milan Pugalj: „Mimo ciljev“. Novela. Vez. K 8.—
Cvetko Golar: „Kmečke povesti“. Sedem zanimivih povesti iz kmečkega življenja. Vez. K 8.—
Anton Pesek: „Slepa ljubezen“. Ljudska igra s petjem v petih dejanjih. Broš. K 2-50
Manica Komarova: „Sopek samotarke“. Zbirka novel. Cena broš. K 5.—, vez. K 7.—
Azov in Teffi: „Humoreske“. Zbirka ruskih humoresk, satir in grotesk. Cena broš. K 4.—
Kurentov album. Humorišnični almanah s slikami. K 4-50
Ferd. Seidl: „Pastirsko naših Alp“. Pris. evke k spoznavanju slovenske zemlje. Vez. K 10.—
Alfonz Meringer: „Nav o serviranju“. Bogato ilustrovana pomožna knjiga za praktični in teoretični pouk na nadaljevalnih šolah za vajence gostilničarske in hotelirske obrti in za samouke K 15.—

Narodna knjižnica:

1. in 2. snopič: „Valentina Vodnika izbrani spisi“. Cena K 8.—
3.—5. snopič: Leonid Andrejev: „Gaudemus“. Komedija. — Poslovenil dr. Jože Glonar, Cena K 8.—
6.—9. snopič: Vladimir Levstik: „Gadje gnezdo“. Povest iz dni upijanja in nad. Cena broš. K 10.—, vez. K 12.—

Sirite med narod:

1. Koroška. Carantanus. Prideljan je zemljevid v barvah Koroške. Cena K 4.—
2. Poglavlje o stari slovenski demokraciji. Gospodstvo polje. Spisal dr. Bogumil Vošnjak. Cena K 2.—
3. Naša Istra. Spisal Fran Erjavec. Cena K 1.—
4. Problemi malega naroda. Spisal Abditus. Cena K 2.—
5. Jugoslovanska žena za narodovo svobodo. Uredil Alra. Cena K 2.—
6. Slovenska narodna mladina in njene naloge na narodnem, gospodarskem in kulturnem polju. Spisal Jan. Ev. Stuhar. Cena broš. K 10.—

Slovenci, Slovenke! Zavedajmo se svojih pravic, spoznavajmo svojo domovino. Vsakdo naj se pouči o najbolj perečih naših vprašanih
::: Naročite te knjige in brošure, širite jih med ljudstvo! :::

Dobivajo se v upravnistvu „Jugoslavije“ v Ljubljani in pri njenih podružnicah v Celju, Mariboru in Ptuj ter v vseh knjigarnah.

Pošiljamo te knjige poštne prosto, če se denar naprej pošlje. Povzetje stane K 1-90 in je torej najbolje če pošljete denar za knjige naprej.

Naročite knjige, dobra knjiga je najboljši prijatelj!

Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Zvezna
tiskarna

TISKOVINE VSEH VRST.

časopise, knjige, brošure, cenike, la ake, lepake, vabla, vsprede, račune, kuverte in pisemski papir s firmo, vizitke, naslovnice itd. natisne hitro lično in ceno

Zvezna tiskarna
v Ljubljani, Stari trg 19.

Naročila sprejema tudi upravnistvo „Jugoslavije“ v Ljubljani, Marjin trg 8 ter njene podružnice v Mariboru, Glavni trg v Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova cesta.

Zvezna
tiskarna